

Humanist

Študentski časopis UP Fakultete za humanistične študije

Intervju z Rektorjem dr. Dragom Marušičem

Bolonjski sistem študija je do sedaj posvojila že večina slovenskih fakultet. Ena izmed prednosti ...

Več na str. 7.

Rubrika kultura

V prvi izadji rubrike Kultura bomo predstavili dela študentk prve stopnje. Veronika Stepanova bo predstavila delo v tehniki akrila na platnu, Ana Novak ...

Več na str. 10.

Dogodki na FHŠ v študijskem letu 2018/19

Gostujoča predavanja, simpoziji, knjižne predstavitve, strokovni posveti, delavnice in formalni dogodki FHŠ.

Več na str. 3.

Foto Matej Zupanc

Nezadovoljna introspektivna zebra

“Ustreljen bom na / dan / ki bo / kompakten in / svež.” – Tomaž Salamun

Vem, da sem iz zaporedij črno-belih vzorcev, a še zmeraj ne razumem, zakaj. Če je tam sploh kaj razumešti. Tako si predstavljam, da je s človeško introspekcijo. Sama mislim, da sem v njej dobra, v resnici pa se na trenutke počutim, da sem

samo zebra, ki poskuša vrat zarotirati do mere, da lahko opazuje, kaj se dogaja na njenem kožuhu – na boljše dneve morda zebra, ki so jo postavili pred ogledalo in ji prihranili nekaj muk.

No, dejstvo je, da se zebra po vsej verjetnosti ne obremenjuje z razlogom za naključno (pa je res naključna?) kombinacijo svojih vzorcev ...

Več na str. 13 .

Pomembni dnevi, določeni na ravni UP in UP FHŠ

1. 6. 2019, izlet v zabaviščni park Mirabilandija v organizaciji Študentskega sveta Univerze na Primorskem.

20. 6. 2019 in 26. 8. 2019, informativni dnevi UP FHŠ za podiplomski študij.

3. 6. 2019 — 5. 7. 2019, spomladansko izpitno obdobje.

19. 8. 2019 — 13. 9. 2019, jesensko izpitno obdobje.

1. 9. 2019, začetek novega študijskega leta.

Distopija

Zvok eksplozije je bilo slišati daleč stran in tega se je zavedal tudi Mark. V nekaj trenutkih mu je obraz iz zmedenega prešel v žareč, nalezljiv nasmešek.

»Tom, mislim, da vem, kaj je ravnokar padlo z neba ...

Več na str. 12.

AKTUALNO

Humanistični maraton

Piše: Matej Zupanc

Letošnje leto je v sklopu Dnevov humanistike na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem že tradicionalno potekal Humanistični maraton v organizaciji študentskega sveta.

Naslov letošnje osrednje teme je bil Umetnost izražanja v vseh oblikah. Dan se je začel ob 10.30 s Predavanjem o medijih predavateljice izr. prof. dr. Sandre Bašić Hrvatin. Sledili so: Humanistova okroglata miza, delavnice retorike z NLV-mojstrico Ivanko Jerman, Filmski večer: Blow-Up in razprava z red. prof. dr. Ernestom Ženkom. Po filmskem večeru je sledilo zaključno druženje ob soku in čipsu. Seveda pa smo vsi skupaj naredili tudi evalvacijo dneva. Žal smo bili letošnje leto malce razočarani nad udeležbo, saj je bila pod pričakovanji. Upamo, da bomo naslednje leto z enako ali še pestrejšim programom privabili več študentov.

Predstavitev časopisa Humanist

Piše: Matej Zupanc

18. 4. 2019 smo uradno predstavili tiskano in digitalno verzijo časopisa. Dogodka se je udeležilo lepo število študentov. Med udeleženci je bila tudi dekanja red. prof. dr. Irena Lazar, ki je podprla naše ustvarjanje. Na predstavitvi je bilo izraženega veliko interesa po sodelovanju, ter predlaganih veliko predlogov in idej, kako naj se časopis razvija.

Foto Matej Zupanc

Piknik FHŠ-ja in FAMNIT-a

Piše: Matej Zupanc

Studentski svet UP FHŠ je letos v sodelovanju s študentskim svetom UP FAMNIT 8. 5. 2019 organiziral piknik, ki je potekal na Sv. Katarini pri Ankaranu.

Piknik je bila odlična možnost za sprostitev pred napornim izpitnim obdobjem. Obenem pa je bil tudi odlična priložnost za boljše povezovanje med fakultetami UP. 1. 6. 2019 študentska sveta FAMNIT-a in FHŠ-ja organizirata skupni izlet v Mirabilandijo. Upamo, da se bo tovrstno sodelovanje med študentskimi svetimi fakultet v prihodne še bolj krepilo in širilo tudi na druge fakultete.

Foto Matej Zupanc

Foto Matej Zupanc

IZPOSTAVLJAMO

Dogodki na FHŠ v študijskem letu 2018/19

Piše: Patricija Turnšek

Številni dogodki na FHŠ dokazujejo, da je kvantiteto mogoče združiti s kvaliteto in študentom, pedagoškim in strokovnim sodelavcem ter vsem ostalim zainteresiranim ponuditi paletu informativno bogatih dogodkov.

Znanje se širi, povezuje, združuje, utrjuje in dograjuje ne le v okviru formalnega, temveč tudi neformalnega izobraževanja. Okroglih miz, gostujočih predavanj, potopisov in drugih obštudijskih dogodkov je na FHŠ zahvaljujoč iniciativnim in organizacijskim vrlinam vseh udeleženih v študijskem procesu toliko, da se le redkokdo zmore udeležiti vseh. A vsak dogodek, ki se ga udeležite, prispeva k znanju in poznavanju humanističnih tematik ter razširi dimenzijo humanističnega mišljenja in osmišljjanja na svojem področju.

Marec 2019

5. 3. 2019 ob 12.30: poslovili smo se od prof. Livia Sossija

Profesor Livio Sossi je igral pomembno vlogo v slovenskem in italijanskem obalnem območju kot predavatelj zgodovine in literature za otroke na univerzah v Vidmu in na Primorskem. Njegov prispevek se odraža na področjih literarne kritike, založništva in ilustracije pa tudi spodbujanja branja, ilustriranja in otroško-mladinske literature. Skupaj z njegovimi soustvarjalkami, Vanjo Pegan, Fulvio Zudič in Eleno Bulfon Bernetič, smo se od njega poslovili v predavalnici Levant 2 in se z odkritim občudovanjem ter hvaležnostjo spomnili njegove bogate zapuščine.

5. in 6. 3. 2019 ob 10.00 in 7. 3. ob 9.30: predavanja gostujoče predavateljice iz Ukrajine, prof. POLINE VERBYTSKE

Prof. Verbytska, predstojnica Oddelka za zgodovino, muzeologijo in kulturno dediščino na Lviv Polytechnic National University, je v

sklopu gostujočih predavanj izvedla štiri predavanja. V prvem se je posvetila iskanju družbenega konsenza in problematiki zgodovinskega spomina Ukrajine (»Search for social consensus in the issue of historical memory in Ukraine«), v drugem simbolični sliki mesta in identiteti elementov urbanega okolja (»Symbolic image of the city and identity of the urban elements«), tretji pa se je posvetil zgodovinski družneno-kulturni pokrajini Ukrajine (»Historical and socio-cultural landscape of Ukraine. Building a nation with history – political and transnational challenges«) ter vpogledu v najkontroverznejše izzive sovjetske zgodovine 20. stoletja (»The role of Soviet past and its heritage in the transformation process. The most controversial issues of the XX century history of Ukraine. Memory and commemoration in Ukraine and Russia«).

11. 3. 2019 ob 15.50: gostujoče predavanje Maje Kohek

Doktorantka s področja antropologije in komuniciranja (smer Medicinska antropologija in globalno zdravje) Maja Kohek z Univerze Rovira i Virgili Tarragona v Španiji nam je v okviru predmeta Kultura mešanosti pripravila predavanje z naslovom »Kulturna mešanja v Kataloniji: Tradicionalne psihoaktivne rastline v globalni vasi.«

14. 3. 2019 ob 11.00: Dame s koridorja: starejša železna doba severne Bosne

Doktorski študent Aleksander Jašarević nam je pod okriljem Oddelka za arheologijo in dediščino predaval o starejši železni dobi severne Bosne.

18.–25. 3. 2019: Teden Univerze na Primorskem 2019

Nekatera naša predavanja smo izvedli tudi v okviru Tedna Univerze na primorskem. Brezplačni dogodek so sooblikoval fakultete UP in sodelujoče inštitucije, zaključili pa smo ga na prvi pomladni dan s 16. slovesno akademijo UP, kjer smo podelili najvišja priznanja pedagoškim, raziskovalnim in strokovnim delavcem ter študentom.

IZPOSTAVLJAMO

19. 3. 2019 ob 18.30: Geografski večer: Trajnostni razvoj – »plan B« za planet, za Slovenijo?

Dr. Dušan Plut, upokojeni profesor z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, geograf in ekolog, civilnodružbeni aktivist ter dosleden borec za varstvo okolja in uveljavitev modela trajnostnega razvoja v Sloveniji in svetu, nas je popeljal v svet iskanja zmernega materialnega blagostanja za vse prebivalce, z upoštevanjem nosilnosti okolja.

20. 3. 2019: prvi simpozij Združenja plesno-gibalnih terapevtov Slovenije

UP FHŠ je gostila prvi simpozij na temo plesno-gibalne terapije (PGT) v vzgoji in izobraževanju. Kar sedem okroglih miz, delavnic in predavanj je vse študente in druge zainteresirane združilo v celodnevnu izobraževanje na temo PGT kot ene izmed osnovnih umetnostnoterapevtskih modalitet. Skupaj smo odkrivali pristope, modele in programe PGT za različne skupine, med drugim vključujoče tudi družinsko terapijo, otroke s posebnimi potrebami in nosečnice.

21. 3. 2019 ob 18.30: Geografski večer:
potopisno predavanje z izr. prof. dr. Stankom Pelcem: Nekaj vtisov s poti čez ekvator na drugo stran Atlantika

Dr. Stanko Pelc nas je popeljal skozi spomine na tritedensko strokovno-turistično-družinsko potovanje v nekaj krajev v Južni Ameriki.

25. 3. 2019 ob 12.30: predavanje Nesnovna dediščina – prenos in AV-obravnava v muzejski stroki

Mag. Darja Skrt, kustosinja etnologinja, dokumentalistka za avdiovizualno dokumentacijo Goriškega muzeja je svoje gostuječe predavanje o nesnovni dediščini izvedla v okviru predmeta Zgodovina tradicionalne ljudske kulture nosilke doc. dr. Katje Hrobat Virloget.

26. 3. 2019 ob 13.00: zagovor doktorske disertacije Petre Kolenc

Petra Kolenc, študentka doktorskega študijskega programa 3. stopnje Zgodovina Evrope in Sredozemlja, nam je predstavila svojo doktorsko disertacijo »Trnovski gozd v gospodarsko-političnih in kulturno-socialnih dinamikah treh stoletij

(18. –20. stol): med mikrozgodovinsko obravnavo in pisanjem lokalne zgodovine«, pripravljeno pod mentorstvom prof. dr. Marte Verginelle in somentorstvom prof. dr. Aleksandra Panjeka.

27. 3. 2019 ob 15.00: Zgodovinska pomlad 2019: dr. Vojko Pavlin: Goriška – od zadnjih goriških grofov do habsburške dežele Konec marca je Oddelek za zgodovino UP FHŠ izvedel že 2. izvedbo Zgodovinske pomladi, na katerem smo se

Foto Matej Zupanc

posvetili predstavitev knjige dr. Vojka Pavlina in diskusiji.

27. 3. 2019 ob 18.00: Filmski večer: Blow-Up (1966)

Študentje UP FHŠ organizirajo redne filmske večere, ki jim sledijo pogovori o filmu z red. prof. dr. Ernestom Ženkom. Tokrat smo si ogledali Blow-Up režiserja Michelangela Antonionija.

IZPOSTAVLJAMO

April 2019

4. 4. 2019 ob 11.00: gostujoče predavanje dr. Darie Ložnjak Dizdar: Bronasta doba vzhodne Hrvaške

Gostujoče predavanje je bilo izvedeno v okviru Oddelka za arheologijo in dediščino.

8. 4. 2019 ob 14.00: Dr. Zoran Medved – javno preizkusno predavanje z naslovom

»Kakovostno novinarstvo v digitalnem okolju«

Kot kandidat za izvolitev v naziv docent je dr. Medved za študente UP FHŠ pripravil javno preizkusno predavanje z naslovom »Kakovostno novinarstvo v digitalnem okolju«, ki je strokovni komisiji vzbudilo zanimiva vprašanja ter pripeljalo do diskusije, ki je prisotnim omogočila večdimenzionalen vpogled v novinarsko stroko.

8.–11. 4. 2019: Dnevi humanistike 2019

Dnevi humanistike so gostili mednarodne kon-

ference, predavanja, Humanistični maraton ter druge dogodke in se zaključili s slavnostno podelitvijo diplom diplomantov 1. in 2. stopnje študija s podelitvijo Bartolovih nagrad in priznanj UP FHŠ.

8. 4. 2019: Mednarodna znanstvena konferenca Premiki prebivalstva in nadzor nad selitvami v transnacionalni perspektivi

Mednarodni program znanstvene konference je zajemal 4 panelne razgovore in predstavitve številnih tematik raziskovanja v okviru mednarodnih migracij. Vsebina zanimivih tematik je na spletni strani UP FHŠ na voljo tudi v obliki povzetkov. Konferenca je bila izvedena v okviru Dnevov humanistike.

10. 4. 2019 ob 12.30: Dr. Lev Centrih – javno preizkusno predavanje z naslovom »Rusko revolucionarno gibanje in pot v enostrankarski sistem«

Kandidat za izvolitev v naziv docent za področje zgodovine dr. Centrih je imel v okviru postopka za izvolitev v naziv javno preizkusno predavanje z naslovom »Rusko revolucionarno gibanje in pot v enostrankarski sistem«.

11. 4. 2019 ob 14.00: zagovor doktorske disertacije Ksenje Perković

Študentka študijskega programa 3. stopnje Geografija nam je predstavila svojo doktorsko disertacijo z naslovom »Družbeni in prostorski vidiki regionalne opredeljenosti in multikulturne identitete – primer Vojvodine«, ki jo je pripravila pod mentorstvom prof. dr. Milana Bufona in somentorstvom izr. prof. dr. Mateja Sedmaka.

17. in 18. 4. 2019: serija predavanj Irene Radić Rossi

Oddelek za arheologijo je v okviru izmenjave ERASMUS+ in predmeta Arheologija morja in celinskih voda Evrope organiziral serijo predavanj z naslovi: »Podvodne arheološke raziskave na Hrvaškem: preteklost, sedanjost in prihodnost« (»Underwater archaeological research in Croatia: past, present and future«), »Prednosti in omejitve ohranjanja podzemne kulturne dediščine na terenu« (»Advantages and limitations

IZPOSTAVLJAMO

of the in situ preservation of underwater cultural heritage«), »Izzivi sistematičnih raziskav obalnih mest: študija primera zaliva Caska« (»Challenges of systematic research of coastal sites: The Caska Bay case study«) in »Arheologija jadranske ladijske proizvodnje in pomorja« (»Archaeology of Adriatic shipbuilding and seafaring«).

16. 4. 2019 ob 18.30: Geografski večer: potopisno predavanje z izr. prof. dr. Vladom Kotnikom: Vse moje Indije

Dr. Vlado Kotnik nas je z navdihujočim predavanjem ob številnih pomenljivih fotografijah popeljal skozi svoje avtentično doživetje potovanja po Indiji. Obenem nam je predstavil še številne praktične nasvete, prednosti, pasti in izzive potovanja v to kontrastno, raznoliko in velikih paradoksov polno deželo.

17. 4. 2019 ob 15.00: Zgodovinska pomlad: gostovanje prof. Alessia Fornasina

Zgodovinska pomlad 2019 Oddelka za zgodovino UP FHŠ je v aprilu gostila Alessa Fornasina, ki je predaval na temo številnosti žrtev italijske vojske v drugi svetovni vojni. Pomenljiv naslov predavanja se je v angleškem jeziku glasil: »Counting the deaths of the war. The Italian army's losses in the WWI.«

23. 4. 2019 ob 14.00: predstavitev znanstvene monografije izr. prof. Vlada Kotnika

Medijske etnografije

Knjiga z naslovom Medijske etnografije: K antropološki imaginaciji medijev in komuniciranja je rezultat avtorjevega desetletnega aktivnega raziskovalno-pedagoškega dela. Uspešno izvedena vključevanja študentov v raziskovalno delo je dr. Kotnik združil z lastnim raziskovalnim delom, pri čemer je skozi šest integralnih študij pojasnil pojem medijske kulture kot kulture družbe na eni in individualizirano kulturo na drugi strani. Predstavitev je vodil Matej Zupanc, študent magistrskega študija na Oddelku za medijske študije UP FHŠ.

14. 4. 2019 ob 15.00: Zgodovinska pomlad: gostovanje doc. dr. Marka Zajca

Drugo gostujoče predavanje in diskusijo v okviru Zgodovinske pomladi je pod okriljem Oddel-

ka za zgodovino UP FHŠ izvedel doc. dr. Marko Zajec. Izbral je vedno aktualno temo z naslovom »Ustvarjanje slovensko-hrvaške meje«.

25. 4. 2019 ob 8.20 in 16.00: gostujoči predavanji prof. dr. Giade Mattarucco

Profesorica dr. Giada Mattarucco z Universita per Stranieri di Siena v Italiji, strokovnjakinja na področju zgodovine italijskega jezika, nekdaj tudi lektorica za italijski jezik in doktorantka didaktike italijskega jezika za tujce ter »Sciences du langage«, »Etudes italiennes« danes poučuje in raziskuje v okviru italijskega jezikoslovja, leksikografije in leksikologije, ter besedilne analize, italijske slovnice in pisnega sporočanja. Dr. Mattarucco je za nas izvedla dve gostujoči predavanji z naslovi »Primo Levi – jezikoslovec« in »Besede z vidika pisateljev med 20. stoletjem in novim tisočletjem«.

25. 4. 2019 ob 10.00: Predstavitev razstave ITALIANI D'ISTRIA/ISTRSKI ITALIJANI

Razstava združuje osebne pripovedi in fotografiske portrete, ki jih je na območju med Piranom in Fossoli zbrala Lucia Castelli, ko je raziskovala, »/k/do je odšel in kdo je ostal«. Pogovor z avtorico je vodila Nives Zudič Antonič. Razstava je na ogled od 28. aprila do 12. maja v Tartinijevi hiši v Piranu.

24. 4. 2019 ob 18.00: Filmski večer: The People vs. Larry Flynt

April je prinesel nov filmski večer – ogledali smo si biografsko dramo o kontroverznem založniku revije Hustler, katerega življenska pot se je prelevila v borbo za svobodo govora. Dogodek so organizirali študenti UP FHŠ.

29. 4. 2019 ob 14.30: predavanje dr. Milana Trobiča: »Kontrabandarji in/ali tihotapci: od konca 19. do sredine 20. stoletja«

V predavanju, izvedenem v okviru predmeta Zgodovina tradicionalne ljudske kulture, je dr. Trobič naslovil številne tematike čezmejnih nelegalnih premikov dobrin in nam podal vpogled v dejavnost kontrabandarjev in tihotapcev.

INTERVJU

Zakaj se tujci odločajo za študij na Univerzi na Primorskem: Intervju z rektorjem Univerze na Primorskem dr. Dragom Marušičem

Piše: Klara Čalušić

Foto Željka Todorkov

Bolonjski sistem študija je do sedaj posvojila že večina slovenskih fakultet. Ena izmed prednosti bolonjskega sistema je lažja mobilnost študentov med evropskimi državami. Je bilo po uvedbi bolonjskega študija opaziti večji pritok tujih študentov?

Drži. To je eden od pozitivnih učinkov bolonjske reforme, je pa treba vedeti, da je bolonjska reforma imela tudi kakšno negativno plat. Meni osebno se zdi najneprimernejša sprememba znotraj bolonjskega študija to, da ni več znanstvenega magisterija. Se pravi, da imamo zdaj direktni preskok z navadnega magisterija, ki je ekvivalenten prejšnji univerzitetni diplomi, na doktorat. Če se vrnemo k tistemu, kar je najpozitivnejše, je gotovo večja možnost povezljivosti z evropskimi študenti in univerzami. V tem smislu je ta pozitivna posledica bolonjske reforme dobra bolj za manjše ali mlajše univerze, kot je tudi naša. Tuji študentje pa ne prihajajo k nam samo zaradi spremembe bolonjskega

študija, ampak zaradi sprememb, ki so se zgodile na tem prostoru pred nekaj desetletji, in še vedno kulturne povezanosti s prostorom bivše skupne države. Od tam je tudi največ tujih študentov na naši univerzi.

Katere so prednosti Univerze na Primorskem?

Ko sem prišel sem, so bili odstotki tujcev na študijskih programih UP okoli 2, zdaj, v študijskem letu 2018/19 jih imamo že čez 10 %. To pa zato, ker imamo bilateralne sporazume s prostori bivše skupne države. Drugi razlog je tudi ta, da smo uvedli nekaj študijskih programov v angleškem jeziku in ti so precej zanimivi, zlasti računalništvo, zato, ker je svet, v katerega prehajamo, vedno bolj digitaliziran, v takšnem svetu pa je zelo pomembno, da vsaj približno vemo, kaj se dogaja za našim hrbitom; zato je neko znanje iz računalništva pomembno.

Katere so kvalitete, ki jih ima Univerza na Primorskem, da se tujci odločajo prihajati na študij?

Zagotovo to, da počasi širimo ponudbo programov vzporedno v angleškem jeziku. Druga prednost je odnos ena na ena, se pravi manjše število mladih študentov, zagnanih profesorjev in profesoric, ki veliko časa posvetijo temu, da prenašajo znanje na mlajše robove. Ker je ta univerza manjša, je tudi odnos med študentom in profesorjem pristnejši.

Bi izpostavili primer študenta, ki je prišel iz tujine in je pri svojem študiju izredno uspešen?

Ko sem še bil dekan na FAMNIT-u, smo leta 2011 sklenili, da se bomo internacionalno povezali tudi tako, da bomo pritegnili čim več študentov iz tujine. Moj doktorat je iz Anglije in že takrat sem videl, kako so angleške univerze drugačne od naših. Tam je

bila univerza uspešno promovirana tudi na podlagi tega, koliko tujih študentov ima. Vsaka je imela od 15 do 20 % tujih študentov. Visokošolski sistem je bil za Anglico tako rekoč izvozna industrija.

Iz prvih generacij se spominjam Ratka Darada, ki je diplomiral pri nas, nato magistriral v Parizu in bil najboljši v letniku, zdaj pa dela doktorat. Potem imamo še Vladana Jovičića in Edina Husića. Takih pozitivnih zgodb je nešteto, jih bo pa še več, ker se število tujih študentov povečuje.

Kje vidite Univerzo na Primorskem v prihodnosti? Se bo trend velikega števila tujcev v primerjavi z drugimi slovenskimi univerzami še nadaljeval?

To bo odvisno tudi od nastanitvenih zmogljivosti. Problem te univerze v primerjavi z drugimi je ta, da imamo premalo postelj. Tujih študentov imamo zdaj že okoli 570, letos pričakujem, da se bo to število približalo 700. Upam, da bo tudi država bolj sodelovala pri postavljanju novih študentskih domov po obstoječih stavbah, ki so na voljo po Kopru, vendar so prazne. Danes imamo univerzo, ki je pred dvajsetimi leti ni bilo, zato smo lahko hvaležni vsem, ki so pri nastanku te univerze sodelovali. Zamislite si, kaj bi bilo s Koprom, če univerze ne bi bilo. Center Kopra bi sameval, na ta način pa je dana možnost velikega razvoja še naprej.

Imate nasvet za tujce, ki se odločajo za študij na Univerzi na Primorskem?

Če se odločate za študij v Sloveniji, pride na Univerzo na Primorskem, ker je najpropulzivnejša, najfleksibilnejša, z mladim profesorskim kadrom, z velikimi možnostmi sodelovanja s podjetij, z veliko tujci in s kozmopolitskim internacionalnim pridihom. Imamo tudi edini center v Sloveniji, ki je bil v zadnjih letih uspešen pri pridobivanju evropskih sredstev, to je Center odličnosti za obnovljive vire. Vabljeni.

Albert Camus – Srečna smrt

Piše: Lan Rahne

Srečna smrt je kratki roman Alberta Camusa, francoskega pisatelja, novinarja in filozofa, ki je znan predvsem kot začetnik filozofije absurdna. To je bil njegov prvi preizkus v pisanju romana, ki pa se mu ni zdel vreden objave, zato je izšel šele po avtorjevi smrti. Kljub nepopolnostim v besedilu je očitno, da je bila filozofska misel mladega Camusa že izoblikovana. Glavna tema Srečne smrti je iskanje pomena in sreče v življenju preko glavnega junaka Patricea Mersaulta. Roman je sestavljen iz dveh delov, Naranvne in Zavestne smrti.

Naranvna smrt se prične z Mersaultom, ki ustreli hromega bogataša Zagreusa. Nato se zgodba vrne v preteklost in opisuje Mersaultovo monotonno, revno, neizpolnjujoče življenje, njegovo dolgočasno službo in površinsko razmerje z dekletom Marthe. Kmalu pa spozna Zagreusa, ki mu pokaže rešitev: »Toda za srečo je potreben čas. Veliko časa. Tudi sreča sama je eno dolgo potrpljenje. In skoraj v vseh primerih posvetimo svoje življenje služenju denarja, medtem ko bi morali imeti denar, da bi pridobili čas na svojo stran.« Obenem mu bogataš prizna, da zaradi hromosti ni nikoli zares živel življenja, in mu namigne, naj ga ubije. Po Zagreusovi smrti Patrice zboli in pobegne iz Alžira.

Tako pa se začne Zavestna smrt, ki sledi Mersaultovemu potovanju z vlakom po Evropi. Na poti ne najde miru ter sreče, zato se vrne v Alžir, kjer se preseli v hišo nad morjem s tremi mladimi prijateljicami. Tam vsi iščejo srečo v ločitvi od ostalega sveta. A Mersault potrebuje samoto. Poroči se z mlado Lucienne, ki je ne ljubi, in si kupi hišo ob morju, kamor se preseli sam. V osami odkriva, kaj pomeni biti srečen. Odkrije, da prava sreča pomeni zavestno dojemati življenje in se oddaljiti od samega sebe. Na koncu romana se bolezen vrne, Patrice pa med umiranjem sprejme smrt in umre zadovoljen z lastnim življenjem.

Srečna smrt se pogosto primerja z avtorjevo uspešnico, romanom Tujec, in v tej primerjavi je mnogokrat označena kot manjvredno besedilo. Bolje izurjeni Camus je v Tujcu uspel ustvariti občutek nesmiselnosti. V Srečni smrti se je soočil z vprašanjem denarja kot nujnega pogoja za srečo, a zagotovo manj povezano, saj so nekateri prehodni deli romana prepusteni interpretaciji. Kljub temu je pisanje zelo živo in bralcu odnese v Mersaultov svet prav do trenutka, ko protagonist srečno umre.

KOLUMNA

Foto Matej Zupanc

Kdo smo in kam gremo? V glavi imamo neskončno vprašanje ... pa imamo zares tudi neskončno odgovorov?

Piše: Jera Lenardič

Zadnje čase sem tako zelo raztreščena. Veliko razmišljam. Pa bolj malo sklenem in zaključim.

»Pijem. Pa včasih kadim. Uživam trenutke. Sm dobr. Pa kdaj slabo. Kr dosti plešem. In pišem. Slabo spim. V sebi imam ogromn ljubezni. In razočaranja. Poslušam 2 cellos. Pa kdaj Rasto. Se nosm v visokih petah, vsa popidenana, s šminko in ajlajnerjem po obrazu. Pa se stiskam v pižami, potiskani z mucicami, z lasmi v figi. Furam lajf. Pa se vsak dan učim. Predvsem, kaj je smisu. Kdo sm. Pa kaj hočm enkrat biti,« sem v dnevnik med drugim zapisala nekaj tednov nazaj, ko sem že vsa zasedena na okenski polici, opazovala zvezde in osvetljen Portorož v daljni.

Pa vi? Kje ste? O čem vse razmišljate? Kam ste namenjeni?

Pred nami je še ena prelomnica. Mogoče prva večja, kjer moramo zares sprejeti odraslo odločitev. »Kam naprej?« je bil eden od sloganov, že ko sem iskala sebi primerno srednjo šolo, in se nam kot bumerang vrača v življenje vedno znova. Torej kam? Eni naprej študirat, drugi delat. Spet tretji na absventa, četrti na prakso in po izkušnje, mogoče celo v tujino. Po občutek vrednosti in oprijemljivega znanja. Za življensjepis ni napisanega pravila. Vsaka pot, ki si jo

izberemo sami, je prava. A prav vsaka nas pelje v neznano. In to je čar našega biti. Vsak mora poslušati sebe in znati izkoristiti vse priložnosti. V smislu 'do daske'. Pa imamo lahko še toliko pametnjakovičev okrog sebe, odločitev je povsem v naših rokah.

Zdi se mi, da se po več letih študija (še) preveč ubadamo le z besedami in še premalo z dejanji. Bodoči delodajalci želijo izkušnje, ki pa jih nismo veliko, vsaj ne s področja, ki ga študiramo ... razen če imamo gromozansko srečo, poznanstva ali pa smo preprosto tako vsiljivi – pardon, preberite rajši vztrajni –, da se prebijemo do tiste željene pozicije. A to ne velja za vse. Ne morem in ne smem sposloševati. Bilo bi grdo in krivično predvsem do tistih, ki to srečo imajo. A kot pravi Adi: »Je treba delat.« Na vsakem koraku. V vsakem trenutku. In to prav zato, ker nič ne pride samo od sebe. Nič ne pade z neba.

Zaključujem dodiplomski študij. Ponosna sem nase. Študij mi je vseskozi vlival željo po napredovanju in premikanju meja lastnega razuma. Uživala sem (no, večino časa) v študiranju in predvsem pogledu nase. Kakšen človek postajam. Kako se razvijam. Kako mislim in čutim. Kako reagiram na določeno situacijo. In to mi je všeč. Medijski študiji so mi postavili temelje, premaknili mojo glavo in me predvsem naučili polno kritičnosti. Do vsega. Napredovala sem pri izražanju, pa naj gre za pisanje ali govorjenje. Naučila sem se nastopati in uporabljati strokovno izrazoslovje. Včasih samo sebe presenetim, ko nad zapisanim zagledam svoje ime.

Bodimo torej ponosni nase. Cenimo in spoštujmo se. Naj bo stavek »Vsak bije svojo bitko« še tako oguljen, pa vseeno ne bi mogel biti bolj na mestu, zato bodimo prizanesljivi in razumevajoči. Naj se katerakoli prelomnica v življenju ne spremeni v nočno moro, pač pa izziv. Po lepšem. Po boljšem. Stopajmo iz cone udobja in se iščimo. Poslušajmo se na vsakem koraku. Ni napačnih odločitev. Ni napačnih želja. Obstajajo samo neizkorisčene priložnosti in neuresničene želje. Upajmo si sanjati tudi podnevi. In upajmo si te sanje, zares in z vsem srcem, živeti.

KULTURA

Rubrika Kultura

Piše: Silvija Šutej

V prvi izadji rubrike Kultura bomo predstavili dela študentk prve stopnje. Veronika Stepanova bo predstavila delo v tehniki akrila na platnu, Ana Novak se bo predstavila z dvema deloma vizualne umetnosti in pa pesmijo Nous ali Midva.

Umetnost in kultura sta način izražanja posameznikov in del našega vsakdanjika. Sta način premikanja meja in mišljen, navdihovanja, spod-

bujanja in spraševanja. Vse to si v uredništvu želimo in upamo, da bo čimveč študentov izkoristilo

Študenti lahko svoja umetnišle dela pošljejo na casopis.fhs@gmail.com.

novo pridobljeno platformo za predstavitev svojih del. S tem ne bodo pridobili le ustvarjalci, vendar vsi, ki si bomo njihova dela ogledali.

Humanist bo v svojih izdanjih vsakič skušal nekaj prostora nameniti kulturi in umetniškem izražaju študentov FHŠ. Sprejete bodo vse oblike umetnosti, ki jih lahko oddate na elektronski naslov casopis.fhs@gmail.com. Prejeta dela bo uredništvo pregledalo in naredilo izbor.

Elephant in the room,

Veronika Stepanova

Akril na platnu, 2018

KULTURA

Nous ali Midva

Piše: Ana novak

Du rose au bleu
au-dessus de nous, le ciel
sous le soleil du soir
jaune comme le miel
ce n'est pas plus doux que ça

du gris au vert
autour de nous est la mer
plus beau qu'hier
aussi en hiver
mais n'est pas aussi cher
comme tu es pour moi

de gauche à droite
nous absorbons l'alentours
et autour de nous tous les oiseaux
mais j'oublie ça
quand tu me donnes des bisous

et alors
devant l'ouverture du monde
il y a nous
embrassés,
contents,
ici,
à présent,
mais pour toujours.

Od rožnate do modre
je nad nama nebo
pod njim pa večerno sonce
rumeno kot zlato
ki ni dragoceno
kot meni je to

od sivine do zelenine
so barve morja
okoli naju in vse do obzorja
še lepši je drevi
kot včeraj podnevi
a še več mi pomeni
če jaz sem ob tebi

od leve do desne
opazujeva okolico
in ptice so vsepovsod
a na to pozabim
ko daš mi poljub

in
pred odprtostjo sveta
sva jaz in ti
objeta,
srečna,
tukaj,
sedaj,
a za vedno.

Zahod

Ana Novak

Akril na platnu, 2019

Vrtnica

Ana Novak

Barvice na papir, 2018

LEPOSLOVNI LISTEK

Distopija

2. del.

Piše: Gregor Benčina

Zvok eksplozije je bilo slišati daleč stran in tega se je zavedal tudi Mark. V nekaj trenutkih mu je obraz iz zmedenega prešel v žareč, nalezljiv nasmešek.

»Tom, mislim, da vem, kaj je ravnokar padlo z neba. Spomnim se, kako je oče razlagal, da so na našem nebu konstrukcije Starega človeštva. Saletiti? Satileti? Ne vem, kako jih je imenoval. Vendar menim, da sva ravnokar zaslužila za celo leto koruznice in kadulje.« Preden je končal stavek, se mu je ton zvišal do nikdar prej slišanih višin. Nasprotno od cigaret kadulje nisi kadil skozi usta, marveč je šlo za rastlino, katere dim si moral njuhati, če si hotel občutiti, zakaj je tako priljubljena. Tako priljubljena, da so vse skupnosti v radiju petstotih kilometrov slišali za Rumeno komuno in tisto slavno kaduljo, ki jo pridelujejo skozi vse leto. Koruznica pa ni bila nič drugega kakor žganje, ki so ga destili rali iz koruze. Pozabili smo večino človeškega znanja. Ne znamo več graditi velikih mest ali pa operirati žolčnega kamna. Znamo pa destilirati snops in vzugajati opojne rastline.

Očitno je, da je njegov motiv za obisk kraterja povezan z možnostjo, da bo celo leto prespal v svoji celici. »Čimprej se odpraviva pogledat, bogve, kdo je še slišal za eksplozijo. Pohiti, Tom, prva morava biti na prizorišču!« Pogledal sem ga in skomignil z rameni, kakor da mi ni mar. V resnici pa mi je srce divje skakalo v prsnem košu, kajti komaj sem čakal, da vidim, kaj je padlo z neba.

Zavil in zavezal sem spalko in ogenj pokril s peskom. Pogledal sem v svojo malho, upajoč, da imam dovolj koruznega kruha. Vsaj za en obrok. Koruzni kruh, koruzni alkohol, koruza. Komuna, velik vojaški kompleks, ki ga je elita zgradila ravno za primere apokalipse, je vseboval velike količine koruze v vseh oblikah.

Konzerve, moko, sušeno, vloženo, majhno in veliko. Pisano in rumeno. Za prve postapokaliptične ljudi je bila koruza prekletstvo ravno toliko kot blagoslov. Zakaj je skladišče vsebovalo samo koruzzo, ni vedel nihče, vendar že drugi generaciji ni bilo mar. Vonj pečenih rogljičkov, okus ocvrtega krompirčka in zvok čebule, ko jo vržeš v segreto ponev so bili le delci zgodb, ki so jih starešine razlagale svojim malčkom.

Z vsakim korakom bližje se je stopnjevala Markova hitrost hoje. Sam pa sem komaj sledil. Še včeraj zjutraj se je pritoževal, kako ga bolijo kolena, sedaj pa je bila že sama misel o neomejenih količinah psihoaktivnih substanc očitno boljša od vsakega zdravila. Bližje, ko sva bila kraterju, manjši je bil njegov nasmešek. Vedel je, da je malo možnosti, da sva edina, ki sva slišala eksplozijo. Nekaj sto metrov pred luknjo se je nenadoma ustavil in se obrnil proti meni. Potihoma, kakor da se sramuje, je rekel: »Jaz bom počakal tukaj, za tem kamnom, in te kril. Če vidim, da se kdo približuje, bom sprožil pištolo in preusmeril pozornost nase, ti pa poberi čim več kovine in se skrij za nasipom.« Mogoče bi se večina ljudi v temu trenutku obrnila ali pa iskala argumente, zakaj morajo prav oni oditi nevarnosti naproti. Vendar ne jaz, mlad, zdolgočasen fant, ki v življenju ni stopil dlje od stražnega stolpa komune. Vse, kar sem vedel o svetu in življenju, sem slišal od trgovcev, starešin in vojakov, ki so obiskovali našo vas. Zdaj je prišel moj čas. Brez besed sem se odpravil proti kraterju. Držal sem se nizko, kakor maček, ki lovi nedolžno miško, in se obračal proti Marku, ki je gledal na vse strani, da bi videl, če se kdo približuje. Prišel sem do vznožja malega kupa peska, ki je predstavljal rob kraterja, in se splazil čezenj. V luknji na sredini se je svetilo srebrno valjasto plovilo, ki ni bilo daljše od parih metrov. Zvalil sem se po pobočju in se po nekaj prevalah znašel pred valjem. Edino okno na levi strani kovinskega ogrodja je bilo pokrito s tanko plastjo črnega pepela. Z rokavom sem obriral črno plast in uzrl človeški obraz. Ženski obraz. Še preden sem lahko dojel, kdo je v plovilu, se je oglasil zvok pištole, ki ga je spremljal Markov krik.

Nezadovoljna introspektivna zebra

Piše: Veronika Stepanova

“Ustreljen bom na / dan / ki bo / kompakten in / svež.” – Tomaž Salamun

Vem, da sem iz zaporedij črno-belih vzorcev, a še zmeraj ne razumem, zakaj. Če je tam sploh kaj razumeti. Tako si predstavljam, da je s človeško introspekcijo. Sama mislim, da sem v njej dobra, v resnici pa se na trenutke počutim, da sem samo zebra, ki poskuša vrat zarotirati do mere, da lahko opazuje, kaj se dogaja na njenem kožuhu – na boljše dneve morda zebra, ki so jo postavili pred ogledalo in ji prihranili nekaj muk.

No, dejstvo je, da se zebra po vsej verjetnosti ne obremenjuje z razlogom za naključno (pa je res naključna?) kombinacijo svojih vzorcev, za ljudi pa je to seveda eden najzanimivejših (a tudi zgrešenih, slabo izpeljanih in neizogibnih) hobijev. V tem smislu je moja prispodoba najbrž samo obupan poskus, da bi se poistovetila z živaljo, ki (domnevno) deluje na enostavnejši način.

Čutim, kako se nezadovoljstvo na trenutke plazi v reže med ščetinami moje črno-bele dlake, introspekcija pa ga ne zazna, ker je obremenjena z dekodiranjem naključja vzorcev. Toda naključja ne moreš dekodirati, kajne, zebra? Ko bi le vsaj zaznala to plazeče se nezadovoljstvo, ki je že povsod, kot majhni zajedavci, ki se skrivajo v vsaki spranji, še preden opaziš prvega od njih. Povsod, celo ne samo na mojem telesu; tako prepletena sem z okolico, da ne vem več, iz kje nezadovoljstvo izvira – ali sem jaz okužila zunanji prostor ali je zunanji prostor mene.

Moja navada je pred leti postala sunkovito zatiranje vzgibov nezadovoljstva. Vsakič, ko sem dovolila, da me nekaj vrže iz tira do

mere, da vpliva na moje razpoloženje (torej dolgotrajno čustveno stanje), se je še to zgodilo z rokom trajanja. Le minute nezadovoljstva sem si dopustila, nato je moralo vse izpuhteti na ukaz, saj sem neuničljiva in moram živeti. V primeru hujših pretresov sem si dopustila dan ali dva. Še zmeraj je moj prvi instinkt določiti mejo – koliko sem lahko razburjena, koliko lahko bojkotiram svoje življenje. Preprosto ni časa čutiti preveč. Vse drugo je pomembnejše, a ob tem, seveda, pozabimo na posledice – nič ne izpuhti zares, vsaj v naših človeških glavicah ne, le pospravi se v prepolno podstrešje, ki je z leti bolj in bolj natrpano in nadležno. V svetu, ki poudarja konstantno, obsesivno pozitivnost in borbo z negativnimi čustvi, se ti zdi, da si precej »badass«. »Rat racer of a kind«, ampak na področju čustev, kar je še bolje, saj skoraj ni pretresa, ki bi ti preprečil, da z gotovostjo gaziš po svetu in si torej posledično z lahkoto »rat racer« tudi v dejanskem pomenu besedne zvez. Ljubezen do samega sebe in vsa promocija pozitivnosti sicer navidez poudarja, da je pomembno čutiti več dobrega kot slabega, s tem pa zanika vse slabo (ki pa prav tako sestavlja poglaviten del našega čustvovanja) in posledično pravzaprav zanika vse – torej vse čutenje. Zanikanje vsega čutenja vodi v apatijo, ljudje. In konec koncev, se nam ne zdijo grozno pozitivni ljudje že rahlo apatični? Kako lahko poznajo samo dobro, so mar sploh ljudje? Zdi se namreč, da se na zunanje dražljaje sploh ne odzivajo, saj je vse preklet dobro, torej je vse enako, torej ni zares potrebe po vzponih in padcih, ker so prepričani (ker se prisilijo v to), da so v življenju samo vzponi, in že v tem gre za enolično ravno črto.

Ne rečem, lažje se je bilo usmeriti v idejo, da se vse zgodi z razlogom, ki vodi v nekaj dobrega. Zato se sploh zatečemo k idejam, zato imamo obrambne mehanizme, zato si lažemo in zato nismo popolnoma iskreni ne sami s sabo ne s komerkoli, svet pa to vestno izkorističa, najverjetneje za tisto, kar ga sploh poganja. Vsi pridno služijo,

MNENJE

če nas prepričajo, da je nujno potrebno, da smo neprestano strašansko pozitivni in da moramo nemudoma nekaj spremeniti, če je naša realnost kakorkoli oddaljena od vseprisotne ideologije. Kot običajno.

Zdi se mi, da tisti, ki nam je to več ali manj jasno, skrivoma verjamemo, da smo na to tudi imuni. Nagibam se k temu, da znanje in zavedanje nista nikakršni obrambi. Vsi mi, vsi »razmišljajoči« in »inteligentni« ljudje, smo morda še bolj podvrženi »in-cognito« infiltriranim vplivom, saj nam dejstvo, da se zavedamo, da so vplivi »in-cognito« infiltrirani, daje lažen občutek zaščite. Enako je, predvidevam, z introspekcijo. Hitro, ko se začnemo zavedati, da smo v tem precej aktivni ali celo dobri (kakor posameznik vzame; za »biti dober v tem« bi morda moral zadevi posvetiti še malo več časa, da bi se res vprašal, ali se ne vrednoti prehitro in pretirano zagnano ter ali je sploh na mestu, da se v čem takem vrednoti), lahko pričnemo nazadovati, saj je naš ego kanček narasel in nam dal občutek, da smo nekaj že osvojili, posledično pa tudi občutek, da dodatno znanje na neki točki ne bo več potrebno. Tu gredo stvari morda navzdol.

Ob soočenjih z – to sem namreč opazila pri sebi – novimi čustvenimi izzivi in vprašanji, ki so se porodili tekom mojega poglabljanja v vse, kar me vodi v takšne in drugačne odzive, sem si pričela predstavljati, da sem določene uganke že rešila in se ob marsikaterem izzivu preprosto ustavila, zamahnila z roko in si pri sebi rekla, da sem to razrešila že zdavnaj. Sploh pri otroško lahkih vprašanjih. Ti pa so, sedaj razmišljjam, tisti trojanski konj, ki nam po kaže, da smo manj nekaj, kot smo verjeli, da smo, hkrati pa vse do konca ne dojamemo, da nam to sploh razkriva. Ob najmanjši zmagi torej pričnemo verjeti, zelo hitro, kajpak, da je težava za nami. Redko ali zelo pozno (ali nikoli) se nam posveti, da nekaterе uganke zahtevajo neprestano in morda večno reševanje. Da je vsak napredek le

napredek po poti, ki se morda ne bo končala, in da je morda tudi čas, da prenehamo biti obsedeni z idejo, da se bo, le ker tako obupano želimo sebi in drugim naznaniti, da smo nekaj rešili in čez nekaj šli.

Vsi, sploh tisti, ki so mi blizu (tisti, ki jih poznam bolje), so še zmeraj nagnjeni k takšnemu nazadovanju. Sama sem nagnjena k takšnemu nazadovanju. Predvsem pa smo nagnjeni k nezadovoljstvu, ker smo očitno nekje zgrešili ovinek, ko je bil čas, da nekaj pričnemo reševati. Eden se še zmeraj izraža skorajda izključno s kritiko ostalih, ker ima občutek, da nič ne funkcioniра. Svoje težave v svojem svetu poskuša reševati z resnimi razmerji, ki ga zamotijo ob približajočem se propadu njegovega življenja, a se tega ne zaveda, ker razmerij nikdar ne išče, temveč v njih pada, kar se mu zdi popolnoma nemamerno in sploh ne odraz kakršnihkoli kompleksov. Drugi se zaveda, da se nad partnerjem pogosto znaša zato, ker bo partner to toleriral, a se mu to ne zdi prioriteta spremeniti, saj je partner vendarle res mirno in tolerantno bitje, ki še dolgo ne bo počilo zaradi česa takšnega. Ker je zmožen mogočne introspekcije in razmišljanja, je prepričan, da je na poti reševanja vsega, kar ga pesti, in ravno ta prepričanost se odraža v njegovem načinu govora, ki ostalim pogosto dopoveduje (ali namiguje), da ima on prav. Pogosto izpostavi dvome v svoj prav, a ravno s tem želi še dodatno poudariti, kako odprt in napreden pravzaprav je. Tretji o čem takem niti ne razmišljajo. Četrти odprto izpostavljam svojo nezmožnost reševanja in sklepamo, da lahko od takih ugotovitev gre vse le še navzgor, a ostajamo na precej isti točki (in tega niti ne zanikamo).

Precej nezadovoljni smo, skratka, tudi s svojo sposobnostjo introspekcije, a zdi se, da je to vseeno bolje sprejeti, saj ponuja večjo možnost akcije kot suhoparno prepričevanje samega sebe, da je vse v popolnem redu. Ko se vsaj zavedamo, da neza-

MNENJE

dovoljstvo obstaja, nas to žene v reševanje, pa naj se to kaže na kratki ali na dolgi rok. Ko se nam zdi, da je vsaka obupna, neprijetna stvar le del univerzalnega načrta, ki nas vodi, in da je sreča neomajna, ni razloga, da bi karkoli spremenili. Na žalost pa se, najpogosteje, nezadovoljstva niti ne zavedamo. Umazana beseda je, težko jo izrečemo na glas, sploh v svetu, ko se nam zdi, da je večina okrog nas prekleti zadovoljna sama s seboj. Ne želimo biti prvi, ki to izrečemo na glas. Želimo biti zadovoljni TAKOJ ZDAJ, in če to nismo, se bomo ja vsaj pretvarjali, da smo, ker je videti, da so takšni tudi vsi ostali.

Ne želimo biti nezadovoljna (introspektivna) zebra, ki hodi naokrog ... nezadovoljna. Sliši se nesrečno; mar res želimo biti nesrečni (ali bolje rečeno, biti videni nesrečni)? Hoditi naokrog s svojim nezadovoljstvom, razobešenim kakor s kakšnim dosežkom?

Pa je dosežek, le kako biti iskren sam s sabo ni dosežek? Sploh danes. Sploh na tem svetu, ko se vse nezadovoljne zebre skrivamo pod kostumi zadovoljnih nevednih žiraf.

Ravno ko nas naši bližji zaslišujejo (pa čeprav smo sami sebi še bližji in očitno ravno zaradi tega nagnjeni k zanikanju pred samim sabo), se odzove del nas, ki ne želi, da kdorkoli izve, da smo nezadovoljna zebra, kužna v tem svetu – tu se pojavi mogočna, agresivna racionalizacija, lastna predvsem vsem tistim, ki se zavedajo svoje inteligence in ravno zato dopustijo verjetnost, da se ne motijo. Morda gre za laž, neiskrenost ali racionalizacijo, vendar se v vsakem primeru ukanemo pri najbližjih (in pri samih sebi), saj so to mnenja, ki jih cenimo, in ravno pred temi, vključno s svojim, je treba prikriti dejstvo, da smo zebra. Glasno se branimo tudi pred ostalimi, le poglejte socialna omrežja, a kljub temu si najbolj prizadevamo pojasniti in opravičiti našo zebrovost ravno pri tistih, katerih sprejemanje je za nas ključno. To namreč

ni brezpogojno – in tudi sami se ne sprejemamo brezpogojno. Le da spet zmotno mislimo, da sta prikrivanje in sprejemanje umetne ideje boljša kakor priznavanje, introspekcija in postopno spreminjanje nečesa, česar sicer ne sprejemamo, pa bi morda lahko ob potencialni spremembji.

V resnici ne vemo, kaj bi sami s sabo. Sicer vemo, da smo vsi zebre, a še ob tem nam ni jasno, zakaj, in ne zdi se nam prav, da to smo – od tod izvira bodisi kronično pomanjkanje samozavesti ali njena prisotnost v pretiranih količinah; v vsakem primeru smo oddaljeni od bistva, ki je določasna, ne preveč ekstremna realnost. Ne želimo priznati naše zebrovosti, saj bi bilo potem potrebno kaj rešiti, reševanje pa je sramotno, umazano (iskreno) priznavanje naših šibkosti.

Ni preveč graciozno biti tako črno-bel in poln vzorcev, ki jih ne razumeš. Nositi razpoke na sebi s ponosom, pa čeprav so posledica izkušenj, ki so te zaznamovale tudi na slab način. Priznavati, da ni vse povzročilo le dobro, temveč da je tudi veliko, veliko slabega in da se ravno s tem zavedaš, da si človek. Ni preveč, res ne, je pa tudi skoraj nemogoče v okolju, ki forsira umetno pozitivno mentaliteto. In včasih pomislim, da se ravno ob trudu, da bi se vse izšlo res dobro, znajdemo v ranljivi, krhki puščavi, kjer nas globlje prizadene vsak nenaden sunek vetra, ker preprosto zanikamo zavedenje (in hkrati pripravljenost na sunkovite preobrate), da je včasih nekaj časa treba prenašati sranje, da se lahko lotiš konkretnega reševanja.

Sama rastem v neodločnosti in priznavam zebrovost svojih korenin. Na obrazu z veseljem nosim tako slabo kot dobro, ker me pomirja njuna večna harmonija. Zabavam se ob tistih, ki so smešno zadovoljni, a tudi to, da smo taki in drugačni, me tolaži. Čeprav sem tudi sama naveličana svojega plemena, mu ne morem zares ubežati, nazadnje pa si niti ne želim, ker ni v moji naravi. Bežim le fiktivno. Kot vsi.

ZADNJA STRAN

ŠTUDENTSKI SVET UP FHŠ
IN
ŠTUDENTSKI SVET UP FAMNIT

PREDSTAVLJATA

Zaključni izlet v Mirabilandijo

• 1. junij 2019 •

20 € / študenta

Prijave so obvezne, število mest je omejeno!

Obrazec za prijavo najdete na Facebook strani ŠS pod dogodkom.